

Postmottak@hod.dep.no

Deres ref: 2800/13
Vår fil: B13-BTL011
Vårt arkiv: 402
Saksbeh: BTL

Oslo, 25. oktober 2013

Høring - forslag om endring av forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenesten

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) viser til høring i Helse- og omsorgsdepartementet om forslag om endring av forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenesten. Endringen ligger i å innføre krav om lokalpolitisk behandling av kvalitetskrav innenfor pleie- og omsorgssektoren. Tjenester innenfor sektoren avgrenses mot alle typer habilitering og rehabilitering, helsetjenester i hjemmet, personlig assistanse (inkludert praktisk bistand, opplæring og støttekontakt), institusjonsplass og avlastningstiltak.

FFOs mening om forslaget

- FFO støtter forslaget om å innføre krav om lokalpolitisk behandling av kvalitetskrav i pleie- og omsorgstjenesten.
- FFO mener det må vurderes å innføre krav om lokalpolitisk behandling av kvalitetskrav for alle relevante tjenester innenfor helse- og omsorgssektoren.
- FFO mener det må etableres rapporteringsrutiner til administrativ og politisk ledelse i kommunen på kvalitet, slik at avvik synliggjøres og kan lukkes.

Ansvarsforankring

Vi tror lokalpolitisk behandling av kvalitetskrav innen pleie- og omsorgssektoren i større grad vil forplikte og ansvarliggjøre ledelsen i kommunen, både den politiske og administrative. FFO mener dette vil være nødvendig for å tydeliggjøre hvilket ansvar kommunestyret eller annet folkevalgt organ har for kvaliteten på de tjenestene som kommunen er forpliktet til å levere.

I et møte med FFO i 2012 uttalte Statens helsetilsyn at ansvarlige politikere på kommunalt nivå ikke vet nok om kvaliteten på helsetjenester som gis i deres kommune. Det er alvorlig. Helseforetakene har fått ansvar for å overvåke kvaliteten og uheldige hendelser i de tjenestene de leverer, og et slikt ansvar må også pålegges kommunene.

- FFO støtter derfor forslaget om å stille krav om lokalpolitisk behandling av kvalitetskrav i pleie- og omsorgstjenesten.

Kvalitetskrav til flere tjenester

FFO mener det på sikt må stilles krav om lokalpolitisk behandling av kvalitetskrav til helsetjenester som ligger utenfor dette forslaget, som helsetjeneste i skoler og helsestasjonstjeneste.

Dette er tjenester som mange unge funksjonshemmede og kronisk syke er avhengig av i sitt daglige liv, og som fungerer ulikt fra kommune til kommune.

- FFO mener derfor det må vurderes å innføre krav om lokalpolitisk behandling av kvalitetskrav for alle relevante tjenester innenfor helse- og omsorgssektoren.

Krav om rapportering

Kommunene har med samhandlingsreformen fått utvidet ansvar for helse- og omsorgstjenester, og mange av dem opplever økt press på de ressursene de har innen sektoren. I en slik situasjon er det viktig at kommunene settes i stand til ikke bare å vedta, men også yte god kvalitet. Både økonomi, kapasitet og kompetanse må styrkes hvis kommunene skal ha mulighet til å ivareta kvalitetskravene.

FFO vil i denne sammenheng vise til vår undersøkelse av rettssituasjonen for funksjonshemmede de siste ti årene¹. I denne kommer det frem at rettighetssituasjonen ikke er forverret i perioden, men at den heller ikke er styrket – til tross for mål om dette og innføringen av diskriminerings- og tilgjengelighetsloven i 2009.

Rapporten synliggjør imidlertid et alvorlig forhold rundt rettssikkerheten for funksjonshemmede og kronisk syke, nemlig at de gjennomgående ikke får det de har rett til i følge lov. De har rettigheter, men får dem ikke innfridd. Det gjelder særlig i kommunesektoren og på helse- og omsorgstjenesteområdet.

FFO understreker på bakgrunn av dette at det ikke er nok å vedta kvalitetskrav, de må også etterleves. Når kvalitetskrav er forankret både i administrativ og politisk ledelse i kommunen, må forskriften også omfatte krav om rapportering. Det er kommunestyrets plikt å overvåke at kvalitetskravene de vedtar etterleves. Det innebærer at pleie- og omsorgssektoren må rapportere til politisk nivå i kommunen på ivaretagelsen av kvalitetskravene. Dette er den eneste måten avvik og uønskede hendelser kan synliggjøres for politisk ledelse, som også har ansvar for at avvik lukkes.

- FFO mener derfor det må etableres rapporteringsrutiner til administrativ og politisk ledelse i kommunen på kvalitet, slik at avvik synliggjøres og kan lukkes.

Med vennlig hilsen

FUNKSJONSHEMMEDES FELLESGRUPPE

Liv Arum
Generalsekretær

¹ Else Leona McClimans (mars 2013): Funksjonshemmedes rettigheter de siste 10 år